

Հաստատված է

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԵՎ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

ամբիոնի « 31.08.2018թ »-ի

նիստում (արձ. թիվ 1) ամբիոնի վարիչ՝

.....

(ստորագրություն)

.....

(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ՀՀ քաղաքացիական դատավարություն
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ մասնաշենք/սենյակ հեռախոս էլ. հասցե Web կայքի հասցե	Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության ամբիոն
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Գ.Վարդանյան
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ		«ՀՀ Քաղաքացիական դատավարության» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 6 ժամ, որից 4 դասախոսություն, 2 սեմինար, գործնական, ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը մեկ անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում եզրափակիչ գնահատմամբ՝ քննությամբ:
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ		Դասընթացը կառուցվում է «ՀՀ սահմանադրական իրավունք» «Քաղաքացիական իրավունք», դասընթացների իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		
ՆՊԱՏԱԿ		Դասընթացի նպատակը կայանում է նրանում, որպեսզի ուսանողները յուրացնեն սուբյեկտիվ իրավունքների պաշտպանության տարբեր ձևերը /հայցային վարույթը, հատուկ հայցային և հատուկ վարույթները/ կարգավորող իրավունքի նորմերի նշանակությունը, հասարակության մեջ քաղաքացիական դատավարության աճող դերը բոլոր քաղաքացիների՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ երաշխավորված դատական պաշտպանության իրավունքի, ինչպես նաև վարչական մարմինների ու պաշտոնատար անձանց գործողությունները դատարանին բողոքարկելու իրավունքի լույսի տակ, քաղաքացիական գործերը դատարանների կողմից քննելու և լուծելու, ինչպես նաև նոտարական գործողություններ կատարելու կարգը, իրավունքի նորմերի անխզելի կապը համապատասխան մարմինների կողմից նրանց գործնական կիրառման հետ:
ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ		Դասընթացի խնդիրներն են հանդիսանում. 1. Իրավունքի համակարգում քաղաքացիական դատավարության իրավունքի տեղի և դերի որոշումը 2. Իրավունքի անհրաժեշտ աղբյուրներին ծանոթանալը 3. Դատավարական փաստաթղթեր կազմելու ունակության պատրաստելը 4. Դատավարության տարբեր սուբյեկտների դերի, իրավունքների, պարտականությունների և կոնկրետ գործնեության մասին հստակ պատկերացում տալը

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ	
Իմանա՝	ա) հայց հարուցելու կարգը և այն չպահպանելու հետևանքները բ) գործի քննության կարգը առաջին ատյանի և վերաքննիչ դատարաններում գ) հատուկ հացային վարույթների գործերի քննության դատավարական առանձնահատկությունները դ) հատուկ վարույթի գործերի քննության դատավարական առանձնահատկությունները ե) դատական ակտերի վերանայումը վերաքննության և վճռաբեկության կարգով զ) դատական ակտերի վերանայումը նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով
Կարողանա՝	ա) բնութագրել հայցային գործերով քաղ գործի հարուցումը դատարանում բ) վերլուծել գործը դատական քննության նախապատրաստելու փուլի նշանակությունը գ) բացահայտել գործի քննության կարգը դատական համակարգում դ) դասակարգել հատուկ հայցային վարույթի գործերի քննության դատավարական առանձնահատկությունները ե) բացահայտել վերաքննության վարույթի սկզբունքները զ) վերլուծել դատական ակտերի վերանայումը վերաքննության ու վճռաբեկության կարգով է) բնութագրել վճիռների և որոշումների վերանայումը նոր հանգամանքներով
Տիրապետի՝	ա) հայցային վարույթին բ) հատուկ հայցային վարույթին գ) հատուկ վարույթին դ) վարույթը վերաքննիչ դատարանում ե) վարույթը վճռաբեկ դատարանում զ) կատարողական վարույթին

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	1. Ռ. Գ. Պետրոսյան, Հայաստանի քաղաքացիական դատավարություն, Եր., 2007 2. Ս. Գ. Մեղրյան, Ապացուցումը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարությունում: Դասախոսություններ, Եր., 2011 3. Ռ. Գ. Պետրոսյան, Դատարանը և քաղաքացիական դատավարությունը Արևելյան Հայաստանում XIX-XX դարերում, Եր., 2001 4. Գ. Մուրադյան, ՀՀ վճռաբեկ դատարանը հանրային իշխանության համակարգում և «դատական նախադեպը». Մեմինար-քննարկումների նյութերի ժողովածու, Եր., 2007 5. Վ. Վ. Հովհաննիսյան, Քաղաքացիական գործերով դատական վերանայման ինստիտուտի զարգացման հիմնախնդիրները Հայաստանում, Եր., 2011, 6. Ռ. Գ. Պետրոսյան, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարություն, Եր., 2012 7. Ս. Գ. Մեղրյան, Առաջին ատյանի դատարանի քաղաքացիական գործերով դատական ակտերը, Եր., 2010 8. Ա. Հ. Դավթյան, Քաղաքացիական դատավարություն, Եր., 2007
Լրացուցիչ	1. Трешников М. К. Судебные доказательства. М., 2004, 2. Алиев Т. Т. Производство по пересмотру судебных постановлений ввиду вновь открывшихся обстоятельств в гражданском судопроизводстве: теоретические и практические аспекты, перспективы развития. Дис. ... док. юрид. наук. Саратов, 2005 3. Морозова Л. С. Пересмотр решений по вновь открывшимся обстоятельствам. М., 1959 4. Гражданское процессуальное право России¹: Учебник для вузов /Под ред. М. С. Шакарян, М., 1998, 5. Завриев С. С. Пересмотр по вновь открывшимся обстоятельствам решений, определений, постановлений президиума суда надзорной инстанции, вступивших в законную силу, в гражданском процессе. Дис. ... канд. юрид. наук. М., 2008 6. Осокина Г. Л. Курс гражданского судопроизводства России. Общая часть. Учебное пособие. Томск, 2002, 7. Решетникова И. В. Доказывание в гражданском процессе. М., 2010 8. Коршунов Н. М., Мареев Ю. Л. Гражданский процесс. Учебник для вузов. М., 2004 9. Жилин Г. А. Апелляция и кассация в гражданском процессе

		// "Современная доктрина гражданского, арбитражного процесса". Материалы международной конференции. Краснодар, 2004 10. Жуйков В. М. Судебная защита прав граждан и юридических лиц. М., 1997 11. Кейлин А. Д. Судостроительство и гражданский процесс капиталистических государств. Ч. 2. М., 1958 12. Борисова А. Е. Апелляция в гражданском (арбитражном) процессе (изд. второе, исправленное и дополненное). М., 2000 13. Коршунов Н. М., Мареев Ю. Л. Гражданский процесс. Учебник для вузов. М., 2004 14. Мельников А. А. и др. Курс советского гражданского процессуального права. М., 1981 15. Васьковский Е. В. Курс гражданского процесса. Субъекты и объекты процесса, процессуальные отношения и действия. Т. 1, М., 1913
--	--	--

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ	Ստուգարք /ստուգված, չստուգված/
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻՉՄՆԵՐ	Ուսանողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% առաջադիմություն:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Ներկայություն	Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին: Ուսանողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Ուսանողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:

Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ	Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
	Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում ուսանողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՎՈՒՄ

Թեմա 5 Հատուկ հայցային և հատուկ վարույթները քաղաքացիական դատավարությունում (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
- Հատուկ հայցային գործերի իրավական բնութագիրը և այդ գործերի տեսակները: - Հատուկ վարույթի հասկացությունը: - Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատումը: - Շարժական գույքը տիրազուրկ ճանաչելու և դրա նկատմամբ դիմողի սեփականության իրավունքը ճանաչելը: - Անչափահասին լրիվ գործունակ ճանաչելը /էմանսիպացիա/: - Քաղաքացուն անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչելու, անգործունակ ճանաչված քաղաքացուն գործունակ ճանաչելու կամ քաղաքացու գործունակության սահմանափակումները վերացնելու վերաբերյալ գործերը: - Քաղաքացուն անհայտ բացակայող ճանաչելը կամ քաղաքացուն մահացած հայտարարելը - Երեխայի որդեգրելը: - Անձին հոգեբուժական կազմակերպություն ոչ հոժարակամ հոսպիտալացնելը: - Քաղաքացուն բժշկական հարկադիր հետազոտության և բուժման ենթարկելը - Ըստ ներկայացնողի և օրդերային կորցրած արժեթղթերով հավաստված իրավունքները	Հարցեր 1-13 - անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա:

վերականգնելը /կոչի վարույթ/: 12. Հարկադիր կատարողի դիմումով կողմերի հաշտության համաձայնության հիման վրա դատարանի վճռի վերանայման վարույթ: 13. Արտոնագրված հաշտարարի մասնակցությամբ արտադատական կարգով կնքված հաշտության համաձայնությունը հաստատելը:	
--	--

Թեմա 6 Վարույթը վերաքննիչ դատարանում: Վճռաբեկ վարույթ: Դատական ակտը նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով վերանայելու վարույթ (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Վերաքննության վարույթի հասկացությունը, սկզբունքները և տեսակները: 2. Վերաքննիչ բողոքարկման իրավունքը և դրա իրականացման կարգը: 3. Գործի քննությունը վերաքննիչ դատարանում: 4. Վերաքննիչ դատարանի վճիռը /որոշումը/, դրա օրինական ուժը: 5. Վճռաբեկ վարույթի հասկացությունը: 6. Վճռաբեկ վարույթի հարուցումը և գործերի քննության դատավարական կարգը: 7. Վճռաբեկ դատարանի լիազորությունները և դատական ակտերը վճռաբեկության կարգով բեկանելու հիմքերը: 8. Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքների հասկացությունը: Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով դատական ակտերի վերանայման հիմքերը: 9. Վերանայման բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձինք: Բողոքի բովանդակությունը և վարույթի հարուցումը: 10. Դատական ակտերը նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով վերանայող դատարանը: Վերանայման ժամկետը և կարգը:	Հարցեր 1-10 - կարդացվում է դասախոսություն, ներկայացվում է սխեմատիկ պատկեր: